

Udkast til hørings svar på offentlig høring af kommuneplan 2019

Redigeret af Palle Lolk efter behandling på BUU møde 2019-09-26, FU møde 2019-10-07 og forslag til tilføjelser fra Kulturudvalget 2019-10-10.

Version 2019-10-17. Deadline for aflevering af hørings svar 2019-10-22.

Om kommuneplanen generelt

Lokaludvalget vil gerne kvittere for en Kommuneplan med mange fine og positive målsætninger som vi er helt enige i. Vi finder dog at der er i planen er en meget stor skævhed i den måde man ser hele byens udvikling på.

I planen er der alene fokus på udviklingen af Tingbjerg og Bystævneparken som boligområde.

Det er naturligvis meget vigtige boligudviklingsområder, men vi savner planer for udviklingen af andre elementer end boliger og institutioner både i dette område og i andre områder af bydelen. Her tænkes på erhvervsudvikling, herunder turisme, kultur-og fritid og natur af høj kvalitet.

I planen savner vi overvejelser om etagemeter udlagt til erhverv i de to byudviklingsområder Tingbjerg og Bystævneparken i vort lokalområde. Erhvervsetagemetre er her sat til 0 m² af de i alt 2,8 mio. Erhvervsetagemetre i hele København. I alle de andre udviklingsområder i København er der en tæt sammenhæng mellem overvejelser i byudviklingsområder om blandede boliger, Institutioner, grønne kvalitetsområder, erhvervsetagemetre, metro og blandede arbejdspladser i nærområdet. Dette bør også være tilfældet for Bystævneparken og Tingbjerg.

Vi finder endvidere, at flere boligområder end de to udpegede i Brønshøj Husum skal medtænkes for at sikre et samlet løft af Brønshøj Husum. Her tænkes ikke mindst på hele Bellahøjområdet, området omkring Brønshøj Torv og Husumvolden med Utterslev mose.

Den grønne by – de grønne områder som attraktioner

Med Kommuneplan 2019 udpeger Københavns Kommune en række nye grønne potentialeområder, der kan udvikles til nye grønne områder i byen. Det gælder områder beliggende i bl.a. Nordhavn, i Jernbanebyen og på Enghave Brygge. Det samlede overblik over de grønne potentialeområder fremgår af oversigtskortet forrest i kommuneplanen. I forlængelse heraf skal udarbejdes en arealplan for grønne områder, der for alle bydele sikrer nye og attraktive grønne områder i takt med, at vi bliver flere københavnere. I Kommuneplanen nævnes også at man vil styrke biodiversiteten.

Det er derfor vigtigt, at vi også arbejder målrettet med at højne kvaliteten af de eksisterende grønne områder og skaber gode betingelser for bynatur, biodiversitet og vild natur, når nye områder skal byudvikles.

Lokaludvalget er helt enig i disse overvejelser og finder det overraskende at planen ikke også indeholder markeringer og beskrivelser af Husumvolden og Utterslev mose samt Bellahøjområdet med Amfiteaterscenen, som højt prioriteret grønne områder med et meget højt potentiale for at kunne tilbyde ikke alene bydelens borgere, men alle Københavnerne og turister helt særlige tilbud om Natur-, Kultur-og friluftstilbud.

En havn af muligheder – et fæstningsanlæg med store potentialer

En af Københavns styrker er, at den er tæt på vandet og omgivet af et historisk fæstningsanlæg, der går hele vejen rundt om byen. Det giver helt særlige kvaliteter og utallige muligheder for at bruge både volde og vandet i tilknytning hertil til aktiviteter, oplevelser og til ro og ophold. Ikke alene havnen men også det samlede fæstningsanlæg, rundt om byen og de mange søer, moser og volde også i Brønshøj Husum giver denne mulighed. Imidlertid er de sidst nævnte fæstningsanlæg i Brønshøj Husum helt uudnyttede potentialer. Tilmed ligger fæstningsanlæg med voldgrave lige op til boligområder med særlige social og økonomiske udfordringer og skiller kvarterer i stedet for at samle.

I Kommuneplanen savner vi totalt at disse områder kommer med som særligt vigtige udviklingsområder til gavn for de mange Københavnerne og besøgende, der søger oplevelser i rige naturområder. En cykeltur rundt om det samlede fæstningsanlæg eller en kano -eller kajaksejls rundt om det meste af anlægget kan blive et nyt aktivitetsrum og en ny turistattraktion. Det forudsætter dog en politisk vilje til at sikre at vandet i fæstningskanaler, moser og søer går fra at være forurenede områder til rekreative offentlig rum, der samler borgerne på tværs af bydele.

Et varieret udbud af arbejdspladser – også i udkanten af København

I Kommuneplanen står at Københavns mangfoldighed skal afspejles i byens virksomheder og arbejdspladser. Det er vigtigt at fastholde et varieret udbud af jobmuligheder, ikke bare til københavnerne, men til folk bosat i hele Greater Copenhagen. Det kan kun lade sig gøre, hvis **hele** København er en attraktiv by at lokalisere sig i.

København skal appellere til både internationale virksomheder, mindre produktions virksomheder, kreative virksomheder, håndværksvirksomheder, socioøkonomiske virksomheder, iværksættere m.m. Det er nødvendigt at fastholde et varieret og tilstrækkeligt udbud af lokaliseringsmuligheder for byens virksomheder samt sikre en god fremkommelighed i trafikken,

I rækkefølgeplanen udlægges en række nye områder til byudvikling, så rummeligheden for erhvervsbyggeri, frem mod 2031, er på 2,8 mio. etagemeter. Ingen af disse etagemetre er planlagt for de nye udviklingsområder i Tingbjerg og Bystævneparken.

Der ønskes et varieret udbud af erhvervslejemål ved at fastholde områder til blandet erhverv, herunder otte kreative zoner, der bl.a. skal tilbyde attraktive lokaliseringsmuligheder for håndværksvirksomheder,

kreative virksomheder og iværksættere, der ønsker fleksible og prisbillige lejemål. Ingen af disse zoner eller erhvervslejemål i det hele taget er placeret i Brønshøj-Husum.

Det synes som om Københavns Kommune vælger den lette vej, nemlig at omdanne tidligere erhvervsområder til boliger i de gamle kvarterer i udkanten af København og koncentrere erhvervsvirksomheder til de nye områder med let adgang til metro. Det skævvrider København og fastholder socioøkonomisk udfordrede områder i en uhensigtsmæssig vanskelig situation, med for ringe adgang til arbejdspladser, transportmuligheder og funktioner i nærområdet.

I planen står der at Københavns Kommune skal understøtte en byudvikling, hvor developere, virksomheder og lokale aktører i fællesskab kan løse lokale og konkrete udfordringer. Det er vi enig i. Ikke desto mindre er dette perspektiv fraværende for så vidt angår Brønshøj Husum og det selvom der allerede ligger en stor international og innovativ virksomhed Radiometer op til det byområde som skal byudvikles.

Styrk turismen i hele byen – også i Brønshøj Husum

Hovedstadsområdet største koncentration af arbejdspladser findes i Indre By. Gennem de seneste 15 til 20 år er der sket en markant udvikling og fornyelse af området. Der er bl.a. foretaget store offentlige investeringer i opførelsen af kulturelle institutioner og i etableringen af metroen. Indre By har udviklet og fastholdt sin særlige historiske karakter samtidigt med at mange arbejdspladser, et stort udbud af butikker, kulturelle institutioner og restaurationer er kommet til.

Med Kommuneplan 2019 bør der skabes nye rammer for en turisme og et erhvervsliv, der fordeler sig i **hele** byen.

I planen står at et væsentligt og positivt bidrag til Københavns økonomiske vækst kommer fra turister og gæster fra hele verden. København skal fortsat være en attraktiv destination, når turister skal vælge målet for deres næste rejse, eller når store events og konferencer skal beslutte sig for en værts by. Turister skal være med til at understøtte detailhandlen, restauranterne, kulturinstitutionerne og dermed de lokale bymiljøer rundt om i byen. Det skaber jobs på tværs af brancher i hele byen og bidrager til et varieret udbud af arbejdspladser. Derudover mener 51% af de adspurgte i en nylig undersøgelse i Brønshøj-Husum Borgerpanel, at øget turisme vil bringe værdi til bydelen.

Dette mål er Brønshøj Husum Lokaludvalg enige i.

Det er derfor desto mere overraskende at planen kun opfatter bymidten som et sted hvor turismen og erhvervslivet skal udvikles. Der er et stort pres på centrum, men med gode kollektive transportmuligheder, spændende kultur - og friluftstilbud i alle bydele og korte afstande mellem de enkelte bydele – set i en international sammenhæng - vil det næppe skræmme turister at bo i eller besøge kultur- og naturområder med historisk spændende bygningsanlæg også i Brønshøj Husum. Det forudsætter dog en politisk villighed til at udvikle disse potentialer.

Kultur – og fritidsliv til en by i udvikling

Brønshøj Husum Lokaludvalg er naturligvis enige i at København skal være en by med gode rammer for hverdagslivet. Derfor skal der udover gode og billige boliger og institutioner også være et varieret og levende kultur og fritidsliv, som giver københavnernes mulighed for at være aktive, få nye oplevelser og bruge byen på nye måder.

Det er vigtigt for bydelens borgere at have adgang til kulturelle oplevelser, og at kunne være aktiv inden for kultur og fritid. Den nylig foretagne kortlægning af musik i Københavns Kommuner viser med al tydelighed hvor underforsynet Brønshøj Husum er med tilbud til børn og unge om deltagelse i levende musik og andre kreative aktiviteter.

Brønshøj Husum Lokaludvalg finder, at der i kommuneplanens afsnit om København som ”en kulturel storby med kant” bør være et eksplicit, tydeligt og højt prioritet mål, at byens kultur og fritidsfaciliteter udvikles i takt med byens befolkningstilvækst og at det især skal sikres **at alle borgere har lige adgang til dette uanset hvilken bydel de bor i.**

Lokaludvalget finder at med en stigende befolkning bør følge en større udnyttelse af de eksisterende arealer og faciliteter ikke kun i central København men over **hele** København. Alle pladser og rum skal udnyttes mere effektivt. Vi skal målrettet udvide mulighederne for at bruge alle bygninger og arealer på nye måder.

Dette vil samtidig understøtte bydelens sammenhængskraft, hvor forskellige anvendelser af områderne er med til at skabe nye mødesteder på tværs af befolkningsgrupper og bydele. Vi har følgende konkrete forslag hertil:

- 1. Vestvolden - Husumvolden.** Fæstningskanalen og Utterslev mose skal renses og overfladevand fra kloakker skal ledes forsvarligt til rensningsanlæg og ikke ud i fæstningskanal. De historiske bygninger skal renoveres og genanvendes til kultur – og fritidsformål. Volden skal blive et rum for biodiversitet, kultur- og naturoplevelser som samler borgerne i de social-økonomisk udsatte områder og giver mulighed for et væld af nye oplevelser for både københavnere og for turister.
- 2. Brønshøj Torv og Brønshøj Vandtårn.** Brønshøj Vandtårn og Torvet med den nedlagte Brønshøj Skole og den gamle Rytterskole skal omdannes til et levende værksted og byrum med masser af kultur og fritidsfaciliteter og aktiviteter med base i de eksisterende historiske bygninger, hvis oprindelige funktioner nu er nedlagt, men som rummer rigtig mange potentialer for at nye funktioner til glæde og gavn for borgerne i lokalområdet såvel som andre københavnere og turister.
- 3. Bellahøj Husene og Amfiteatret.** Bellahøjhusene i sig selv er arkitektonisk set spændende og markante bygninger – en del af området skyline -, der meget smukt repræsenterer sin tid med ambitioner om at tilbyde gode byboliger/højhuse i naturskønne områder. De er placeret i grønne omgivelser med masser af plads og ikke mindst med store uudnyttede muligheder for et meget rigt kultur- og fritidsliv, som desværre står næsten uudnyttet hen. Amfiteatret med plads til 1500 - 2000 tilskuere står og forfalder. Her savnes en samlet plan for at skabe et den kvalitet i de grønne områder som sikrer at området lever og kan anvendes af gamle og nye borgere i København.

- 4. Erhvervsetagemål i Bystævneparken og Tingbjerg.** Der bør afsættes etagemetre til serviceerhverv, detailvirksomheder, socioøkonomiske virksomheder, IT-virksomheder og iværksætteri.

Specifikke nedslagspunkter

Lokaludvalget har kommentarer en til række lokalprojekter i bydelen, der beskrives herunder

Seniorbofællesskaber

Brønshøj-Husum lokaludvalg foreslog i den interne høring af KP19, at de overordnede hensigtserklæringer vedr. "En social og mangfoldig by" følges op af konkrete mål for udvikling af alternative boformer, herunder i særdeleshed, at KP19 skal pålægge kommunen en forpligtelse til konkret at understøtte udviklingen af seniorbofællesskaber i hele kommunen.

Brønshøj-Husum lokaludvalgs forslag gav ikke anledning til ændringer i Kommuneplan 2019.

Brønshøj-Husum har i september 2019 gennemført en borger-panel undersøgelse. Over 1200 borgere har (i skrivende stund) svaret på undersøgelsens spørgsmål vedr. seniorbofællesskaber:

66 % svarer positivt på spørgsmålet, "Kunne du i dine ældre år forestille dig at flytte i et seniorbofællesskab med andre seniorer?". Dette svarer til 811 personer og viser, at der er et massivt behov for, at Københavns Kommune sætter meget mere skub i udviklingen af denne boligform. Langt de fleste af de adspurgte ønsker, at deres seniorbofællesskab er i Brønshøj og/eller hele København. Undersøgelsen viser også, at der er interesse for forskellige boligtyper. Der er nogenlunde lige stor interesse for andelsboliger, almen og privat udlejning og ejerboliger.

I begrundelser for at flytte i et seniorbofællesskab angiver 85 %, at de gerne vil deltage i fællesskab og fællesaktiviteter med andre seniorer.

Brønshøj-Husum lokaludvalgs borger-panel undersøgelse er ikke videnskabelig, men giver en klar fornemmelse af, hvad lokale borgere mener.

KP19 bør indeholde en plan for at undersøge behov for seniorbofællesskaber i hele København, udarbejde en plan og sætte måltal for oprettelse af seniorbofællesskaber i hele kommunen på linje med måltal for oprettelse af ungdomsboliger.

Brønshøj-Husum lokaludvalg foreslår, at der skabes rammer for min. 3000 nye boliger i seniorbofællesskaber frem mod 2031.

Vi ønsker hermed at fastholde, at Københavns Kommune i den kommende kommunalplansperiode arbejder specifikt med oplysning om, udvikling og sikring af rammer for seniorbofællesskaber.

Fortætningen af boligområderne

Lokaludvalget er meget betænkelig ved den generelle adgang til fortætning af København, som ligger i de foreslåede ændringer af B2 rammen. Det betyder, at man fremover ved hjælp af en særlig bestemmelse (B2 – stjernebestemmelse) kan tillade en max. bebyggelsesprocent på 90 og et friareal for boliger på blot 60 %. Vi mener, at en evt. fortætning skal besluttes fra sag til sag ud fra de helt lokale forhold.

De ændrede rammer vil bl.a. komme i spil i Tingbjerg og Bystævneparken, hvor der planlægges med en byudvikling, der dels er drevet af et mål om bedre boligmiljø, beboersammensætning og tryghed, men også er påvirket af en landsdækkende lov om beboersammensætning i almene boligområder. Og dels er drevet af et mål om bedre boligmiljø men også er påvirket af ghettoloven. I en borgerpanelundersøgelse i bydelen svarer 62%, at de er enige eller meget enige i, at det er vigtigt, at der ikke bliver bygget tættere i områder med lejligheder, mens kun 13% er uenige eller meget uenige heri.

Brønshøj-Husum er en mangfoldig bydel med højhuse, rækkehuse, kolonihaver, karrébebyggelser, og der er både alment og privat byggeri samt andelsboligforeninger. Endelig er det karakteristisk for bydelen, at der er større områder med villakvarterer. Selv om rammekravet for B1 er uændret, og selv om der i mange tilfælde er servitutter, der skulle hindre en fortætning af villakvarterer, ser lokaludvalget alligevel en stærk tendens til, at villakvartererne fortættes, hvilket ændrer kvarterernes særegne udtryk. Lokaludvalget ønsker derfor, at det bliver et strategisk indsatsområde at bevare villakvarternes særegne udtryk.

Kommuneplanen bør derfor indeholde en målsætning om, at der skal udarbejdes lokalplaner for byens villakvarterer for at opnå dette mål. Dette ønske understøttes af, at i en borgerpanelundersøgelse i bydelen svarer 71% at de er enige eller meget enige i, at det er vigtigt, at der ikke bliver bygget tættere i villakvartererne.

En sammenhængende trafikplan For Brønshøj-Husum.

Frederikssundsvej og de tilstødende veje er allerede i dag trafikmæssigt overbelastet. Med pågående og planlagte byudvikling i Tingbjerg, Bystævneparken og Gadelandet bliver det endnu værre.

De mange nye boliger, institutionspladser samt skolebyggeri vil medføre øget transportbehov, og allerede i dag bliver biveje brugt til at undgå kø-kørsel på Frederikssundsvej.

Trafikpresset på Gadelandet vil blive øget. Lokaludvalget har længe ønsket bedre forhold for cyklister og fodgængere på Gadelandet, og et projekt for dette har været med i kommunens cykelprioriteringsplan. Vi er derfor meget tilfredse med at disse ønsker nu synes at blive realiseret i budget 2010.

En planlagt bilforbindelse mellem Frederikssundsvej og Bystævneparken via Ærtebjergvej vil gøre bilkaosset på det pågældende stykke af Frederikssundsvej endnu større. Der er for nyligt etableret venstresving forbudt fra Frederikssundsvej op ad Ærtebjergvej bl.a. for at undgå farlige og trafikhæmmende situationer.

Lokaludvalget mener derfor, at det er af yderste vigtighed, at der bliver udarbejdet en trafikal helhedsplan for trafikafvikling i Brønshøj-Husum.

En trafikals helhedsplan skal også tage højde for kommende skybrudsplaner. Specifikt forventer lokaludvalget, at trafikplanlægningen tager højde for det klimavejprojekt, som Toftevang Vejlaug har indgået aftale med Høfor A/S om, og som blandt andet omfatter ændringer i vejforløbet på rtebjergvej.

Samtidig er det også vigtigt, at den offentlige transport i bydelen gennemtænkes i en trafikals helhedsplan. Selvom der er planer om en letbane, skal man planlægge, hvordan den offentlige transport vil betjene bydelen og de gennemrejsende, indtil en sådan vil blive etableret.

Der registreres begyndende problemer med pendlerparkering i bydelen i takt med at der indføres flere parkeringsrestriktioner rundt om Brønshøj-Husum. Derfor bør en helhedsplan for trafikken indeholde tiltag, der gr det muligt og attraktivt for bil-pendlere at benytte kollektive transportmidler på en større del af deres rejse. Den seneste store trafikinvestering i København – Metro City Ringen – har ikke påvirket trafikken ind og ud af byen.

Betjening med skinnebren trafik

Forslaget til Kommuneplan 2019 beskriver ganske korrekt, at Brønshøj- Husum-Tingbjerg har en ringe betjening af skinnebren trafik. Lokaludvalget finder dog, at forslaget om at undersøge en letbane i bydelen ikke er baseret på et tilstrækkeligt forarbejde. Den bedste fremtidige trafikløsning for Brønshøj-Husum er en metro, som når helt ud til den kommende letbane langs Ring 3. Metro er dyrere at etablere end en letbane, men kører også hurtigere og mere regelmæssigt. Metro er den bedste lsning for både pendlere og bydeles borger.

Der er meget stor opbakning fra bydelens borgere til en metro. Således mener 93% af deltagerne i en borgerpanelundersøgelse, at en metro vil give værdi for bydelen, mens kun 46% siger det samme om en letbane ad samme rute. Skepsissen over for en letbane skyldes bl.a., at den vil medføre massiv nedlæggelse af parkeringspladser på Frederikssundsvej, vil gøre Frederikssundsvej sværere at krydse og at letbanen stopper ved Nørrebro, og dermed ikke lser behovet for at kunne komme hurtigt ind til København.